

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/14429

Sayı : B.02.0.002-031-653

04/06/2010

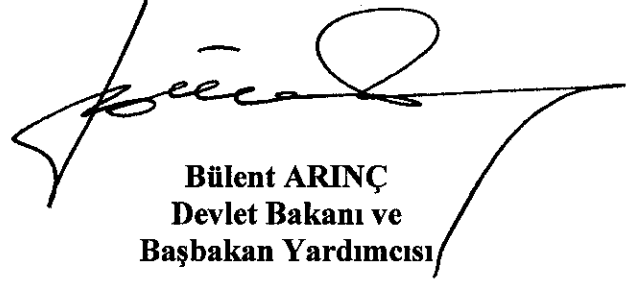
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 17/05/2010 tarihli ve KAN.KAR.MD.
A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/14429-23148/47587 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 20/05/2010 tarihli ve B.02.
0.KKG.0.12/106-215-4/2284 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazınız gereği, Muğla Milletvekili Sayın Fevzi TOPUZ tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/14429 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili Bakanlığım ile ilgili cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Bülent ARINÇ
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EKLER:

1- Cevabi yazı (1 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN FEVZİ TOPUZ TARAFINDAN TEVCİH EDİLEN
7/14429 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Türkiye'de basın özgürlüğü, Anayasamızın 28-32 nci maddeleri arasında düzenlenmiş ve Anayasamızın 28 nci maddesinin "*Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve mali teminat yatırma şartına bağlanamaz. Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.*" hükmü ile basın özgürlüğü anayasal güvence altına alınmıştır.

Basın özgürlüğü konusunda Avrupa Birliği normlarına ve gelişmiş demokratik ülkelerin standartlarına ulaşılabilmesi için 15.7.1950 tarihli ve 5680 sayılı Basın Kanunu yürürlükten kaldırılarak, basın özgürlüğü ve bu özgürlüğün kullanımını düzenleyen 09.06.2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanunu çıkarılmıştır. Kanun'un hazırlık aşamasında basın sektörünün bütün temsilcilerini bir araya getiren "İletişim Şurası" 20-21 Şubat 2003 tarihlerinde toplanmış, basının sorunları ve ihtiyaçları her boyutu ile tartışılmış, geliştirilen çözümler bu Kanun'un hazırlanmasına kaynaklık etmiştir. Katılımcı bir anlayışla hazırlanan ve basın camiası tarafından takdirle karşılanan söz konusu Kanun, ifade ve basın özgürlüğünün sağlanması bakımından da Avrupa Birliği standartlarını yakalayan bir kanun olmuştur.

Aynı Kanun'da gazetecilik mesleğine geniş güvenceler getirilmiştir. Bu kapsamda, gazetecilerin haber kaynaklarını hiçbir şekilde açıklamaya zorlanamayacağı hükme bağlanmış; Süreli yayınlar, ilk kez yayın alanlarına ve etkinliklerine göre yaygın, bölgesel ve yerel olmak üzere üçe ayrılmış; cezai sorumluluklar ulusal, bölgesel ve yerel basına göre kademelendirilmiş, böylelikle hakkaniyet tesis edilmiştir. Ayrıca düzeltme ve cevabın yayınlanmaması ile basılmış eserleri engelleme, tahrip ve bozma fillerine uygulanan yaptırımlar dışında uygulanan para cezalarının hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrilemeyeceği hükme bağlanmış ve uygulanan para cezalarında önemli indirimler yapılmıştır. Süreli yayınların dağıtımında tekelleşmeyi engelleyici düzenlemelere de yer verilmiştir.

Diğer yandan yayınların toplatılması ya da satış yasağı getirilebilmesi, 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 25 nci maddesinin 2 ve 3 ncü fıkraları ile "hakim kararı" şartına bağlanmıştır. Diğer bir deyişle yayınların toplatılması ya da satış yasağı getirilebilmesi "yargı" ve "yargıç" denetimine tabi kılınmıştır.

Türkiye'de temel hak ve hürriyetlerin niteliği ve nasıl sınırlandırılacağı Anayasamızın 12, 13, 14, 15 ve 16. maddeleri ile anayasal güvence altına alınmıştır. Anayasamızın 13 ncü maddesi ile temel hak ve hürriyetlerin, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabileceği hükme bağlanmıştır. Diğer yandan Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini 10.03.1954 gün ve 6366 sayılı Kanun ile onaylayarak kabul etmiş ve Anayasamızın 90. maddesinin son fıkrası gereğince Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi iç hukukumuzun bir parçası durumuna gelmiştir.

Ülkemizde bazı gazetecilerin özellikle soruşturmanın gizliliğini ihlal ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununa muhalefet sebebiyle yargılanıp mahkum olduğu bilinmektedir. Özgürlüklerin asıl ama yasakların istisnai olması gerektiği düşüncesinden hareketle, bu konuda bir çalışma başlatılmış olup, konunun tüm tarafları ile birlikte yürütülen çalışmalar halen devam etmektedir.

